

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jednostranná výpověď smlouvy o výkonu funkce?

V posledních letech se lze v praxi setkat s využíváním jednostranné výpovědi některé ze smluvních stran smlouvy o výkonu funkce jako způsobu jejího ukončení. Tato jednostranná výpověď je přitom často aplikována i bez výslovného zakotvení této možnosti ve smlouvě, a to pouze s odkazem na ustanovení zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, upravující možnost jednostranné výpovědi smlouvy o příkazu nebo odvolání příkazu. Je však tato aplikace správná a bylo úmyslem zákonodárce umožnit členovi statutárního orgánu nebo společnosti tímto způsobem smlouvu o výkonu funkce ukončit?

Výkon funkce člena statutárního orgánu kapitálové společnosti reguluje do značné míry především samotný zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních korporacích (dále jen ZOK), který mimo jiné stanoví, že *práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu se řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu.*^[1] *K regulaci vztahů mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu úpravou příkazu v občanském zákoníku dochází ze zákona, aniž by k tomu bylo třeba uzavření smlouvy.*^[2] Nad rámec zákonné úpravy však ZOK předvídá i fakultativní uzavření písemné smlouvy o výkonu funkce, jež je často skloňována zejména v souvislosti s otázkou zakotvení podrobnějších pravidel pro výkon funkce a stanovení odměny člena orgánu. Smlouva o výkonu funkce tak představuje jednu z právních skutečností, prostřednictvím které lze v mezích kogentních ustanovení zákona vymezit obsah vztahu mezi společností a členem statutárního orgánu a upravit práva a povinnosti, na které není zákonem myšleno.

ŠETINA KOMENDOVÁ
— & partners —

Smlouva o výkonu funkce se v kapitálové společnosti sjednává písemně a schvaluje ji, včetně jejích změn, nejvyšší orgán společnosti.^[3] I přes to, že smlouva o výkonu funkce je uzavírána mezi společností a členem statutárního orgánu jako smluvními stranami, při schvalování smlouvy o výkonu funkce valnou hromadou dochází běžně k využití vlivu společníků na obsah této smlouvy a prosazení přísnějších pravidel pro člena statutárního orgánu, než stanoví zákon, za účelem zvýšení ochrany společnosti a tím i majetkových podílů společníků při její správě. Lze předpokládat, že je pak zájmem těchto společníků i společnosti samotné, aby byla tato smluvně stanovená pravidla ze strany statutárního orgánu při výkonu funkce dodržována a platila po celou dobu výkonu funkce, nedojde-li ke schválení pravidel jiných.

Trvání smlouvy o výkonu funkce je z podstaty věci navázáno na existenci funkce člena statutárního orgánu společnosti, tzn., že v případě zániku funkce z některého ze zákonných důvodů, jejichž rozsah nelze jakkoliv smluvně rozšiřovat, dochází současně také k zániku závazku ze smlouvy o výkonu

funkce. Toto pravidlo však neplatí obráceně a zánik smlouvy o výkonu funkce se nijak nedotýká existence funkce samotné, neboť výkon funkce nesporně může probíhat (a často i probíhá) bez existence uzavřené smlouvy o výkonu funkce.

Obecná ustanovení o závazcích v občanském zákoníku stanoví, že *závazek lze vypovědět, ujednají-li si tak strany nebo stanoví-li tak zákon*[4]. Nabízí se otázka, zda je možné smlouvu o výkonu funkce jednostranně vypovědět, ať už ze strany člena statutárního orgánu nebo ze strany společnosti. V případě, že si možnost jednostranné výpovědi smluvní strany výslovně ujednaly ve smlouvě o výkonu funkce, je odpověď zřejmá, neboť zákon tuto možnost nevyklučuje a smluvní strany jednoznačně daly najevo svoji vůli. Ujednání o výpovědi smlouvy o výkonu funkce by se však mělo týkat pouze závazku ze smlouvy o výkonu funkce, aniž by mělo jakýkoliv dopad na trvání funkce samotné.

Lze však smlouvu o výkonu funkce jednostranně vypovědět, pokud smlouva v této otázce mlčí? V této souvislosti můžeme zopakovat příslušné ustanovení ZOK, dle kterého se *práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu*[5], a doplnit, že ustanovení § 2440 odst. 1 občanského zákoníku zakotvuje, že *příkazník může příkaz vypovědět nejdříve ke konci měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena*. Bude tak uvedené pravidlo o možnosti jednostranné výpovědi použitelné i pro smlouvu o výkonu funkce? Je vůbec v zájmu smluvních stran, aby mohli člen statutárního orgánu či společnost jednostranně ukončit závazek ze smlouvy, která stanoví podrobnější pravidla pro výkon funkce a určuje odměnu statutárního orgánu za výkon funkce? Pokud připustíme tuto variantu, nebude tímto společnost bezdůvodně vystavena riziku, že se statutár jednostranně vyváže z dodržování pravidel, za kterých jej valná hromada do funkce jmenovala, aniž by tím ztratil pozici člena statutárního orgánu, a na druhé straně statutár riziku, že společnost zastoupená jiným členem statutárního orgánu vypoví smlouvu, která mu zakotvuje výši odměny za výkon jeho funkce?

Přestože ZOK hovoří o přiměřeném použití ustanovení občanského zákoníku o příkazu, je otázkou, zda není aplikace ujednání o možnosti jednostranné výpovědi smlouvy o příkazu nebo ujednání o odvolání příkazu již extenzivním výkladem daného pravidla přesahujícím uvedené přiměřené použití. Názory na tuto otázku se liší a v praxi se lze setkat se subjekty, kteří jednostrannou výpověď smlouvy o výkonu funkce bez jejího zakotvení ve smlouvě běžně používají. Osobně však na tuto možnost nahlížím spíše negativně a vnímám smlouvu o výkonu funkce jako nástroj, kterým lze determinovat vztah společnosti a statutára a modifikovat práva a povinnosti právě nad rámec ZOK i smlouvy příkazní. Navíc ZOK stanoví, že *práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu se řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu*[6]. Aplikace ustanovení o příkazu se tak dle mého názoru využije pouze pro vztah mezi statutárním orgánem a společností, jehož ukončení je stanoveno výhradně zákonem, ale nepoužije se už na úpravu samotné smlouvy o výkonu funkce. Mám za to, že použití ustanovení § 2440 odst. 1 občanského zákoníku pro smlouvu o výkonu funkce, tj. v tomto případě možnost její jednostranné výpovědi bez výslovného zakotvení ve smlouvě, není jedním, které má oporu v zákoně. Současně připuštění této možnosti nevnímám jako příliš vhodné řešení vztahu společnosti a jejího statutárního orgánu.

JUDr. Pavla Komendová,

advokátka

[Šetina, Komendová & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Purkyňova 649/127
612 00 Brno

Tel.: +420 725 036 259
e-mail: pavla.komendova@akskp.cz

---

[1] § 59 odst. 1 ZOK

[2] Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 173 - 180

[3] § 59 odst. 2 ZOK

[4] § 1998 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, v platném znění

[5] § 59 odst. 1 ZOK

[6] § 59 odst. 1 ZOK

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)